Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kümnes koda)

9. märts 2017 *

Apellatsioonkaebus — Riigiabi — Kaevanduste võõrandamine turuväärtusest madalama hinnaga — Võõrandamistehingu vabastamine maksudest — Antud eelise summa hindamine

Kohtuasjas C-100/16 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 18. veebruaril 2016 esitatud apellatsioonkaebus,

Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou, esindajad: *dikigoros* V. Christianos ja *dikigoros* I. Soufleros,

apellant,

teised menetlusosalised:

Kreeka Vabariik,

hageja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: É. Gippini Fournier ja A. Bouchagiar,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kümnes koda),

koosseisus: koja president M. Berger, kohtunikud A. Borg Barthet ja E. Levits (ettekandja),

kohtujurist: M. Wathelet,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* * Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

1 Apellatsioonkaebuses palub Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou (edaspidi „Ellinikos Chrysos“) tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 9. detsembri 2015. aasta otsuse kohtuasjas Kreeka ja Ellinikos Chrysos *vs.* komisjon (T-233/11 ja T-262/11; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“; EU:T:2015:948) osas, milles Üldkohus jättis oma otsusega rahuldamata apellandi hagiavalduse, milles paluti tühistada komisjoni 23. veebruari 2011. aasta otsus 2011/452/EL riigiabi C 48/08 (ex NN 61/08) kohta, mida Kreeka andis ettevõtjale Ellinikos Chrysos AE (ELT 2011, L 193, lk 27; edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

2 TVX Hellas AE käitas Kassándra (Kreeka) kullakaevandusi kuni 2003. aastani. Kreeka Vabariik omandas 12. detsembri 2003. aasta kohtuvälise kokkuleppe alusel 11 miljoni euro suuruse summa eest omandiõiguse TVX Hellase kogu varale ning vabastas selle äriühingu ja tema emaettevõtja TVX Gold Inc. haldus- või kriminaalvastusest või mis tahes kohustusest, mis tulenevad keskkonnakaitse üldnormide võimalikest rikkumistest.

3 Seaduse nr 3220/2004 artikliga 51 kiideti heaks kohtuväline kokkulepe ning selle seaduse artikliga 52 kiideti heaks leping, millega Kreeka Vabariik võõrandas Ellinikos Chrysosele 11 miljoni euro suuruse summa eest TVX Hellase kogu vara. Kõnealune vara koosnes kullakaevandustest, maast ja kullavarudest. Lisaks võttis ostja kohustuse esiteks viia läbi kõik toimingud ja menetlused seoses keskkonnakaitse ja hooldusega aja jooksul, mis on ette nähtud vajalike lubade ja kooskõlastuste saamiseks, ning teiseks võtta vajalikud meetmed, et kolme kuu jooksul alustada Kassándra kaevanduste käitamisega. Kolmandaks kohustus ostja 24 kuu jooksul koostama nende kaevanduste arendamiseks ning kulla metallurgiatehase ehitamiseks ja käitamiseks täieliku investeerimisprojekti.

4 Lisaks oli lepingu artiklis 5 ette nähtud, et Ellinikos Chrysosele kogu vara võõrandamine on vabastatud maksudest ja lõivudest.

5 Pärast seda, kui Euroopa Komisjon sai seda tehingut puudutava kaebuse, saatis ta Kreeka ametivõimudele teabetaotlused. Komisjon algatas 10. detsembri 2008. aasta otsusega ELTL artikli 108 lõike 2 alusel ametliku uurimismenetluse. Selles kontekstis esitas Ellinikos Chrysos seisukohad.

6 Vaidlusaluses otsuses leidis komisjon sisuliselt, et tehing, millega Kreeka Vabariik võõrandas TVX Hellase kogu vara Ellinikos Chrysosele, kujutas endast siseturuga kokkusobimatut abi ning et riik peab selle tagasi nõudma. Otsuses tõdes komisjon esiteks, et Kassándra kaevandused müüdi Ellinikos Chrysosele turuväärtusest madalama hinnaga, ning teiseks, et asjaolu, et vaidlusaluste maade müüki puudutav tehing oli vabastatud registreerimismaksust või muudest lõivudest, kujutab endast kõnealuse abi täiendavat elementi. Riigiabi kogusummaks määrati 15,34 miljonit eurot.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

7 Vaidlusaluse otsuse vastu esitatud tühistamishagi põhjendas apellant kahe väitega, millest esimene oli jagatud mitmeks etteheiteks.

8 Esimese väite teise etteheite kohaselt, mille Üldkohus on kokku võtnud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 65, leidis apellant, et komisjon kasutas ja hindas ekslikult eksperdiarvamust, milles anti hinnang Kassándra kaevanduste kohta ja mille oli kaevandussektorile spetsialiseerunud rahvusvaheline nõustamisettevõtja 2004. aastal koostanud European Goldfields Ltd arvel viimase kava alusel suurendada Ellinikos Chrysose kapitali (edaspidi „eksperdiarvamus“), millest komisjon lähtus kõnealuste kaevanduste väärtuse hindamisel. Üldkohus võttis arvesse argumente arvamuse koostamise

konteksti ja kuupäeva ning arvamuses toodud tegevusvalmis kaevanduste määratlemise kohta, mis kujutasid endast hulka tõendeid, mille tõttu ei olnud arvamus kaevanduste väärtuse hindamiseks sobilik. Lisaks toonitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92, et vaidlus puudub selle üle, et apellant ei ole eksperdiarvamuse usaldusväärsust ja objektiivsust kahtluse alla seadnud.

9 Olles tagasi lükanud eksperdiarvamuse koostamise kuupäeva puudutava argumendi, tuvastas Üldkohus, et arvamuses loeti „tootmisele lähedal“ olevas olukorras olevaks tegevusvalmis kaevandus või kaevandus, mille suhtes viiakse läbi teostatavuse uuringut; niisugune olukord oli arvamuse kohaselt Stratoni, Olympiase ja Skouriesi kaevanduse puhul, mida Kassándra kaevandus hõlmab.

10 Seetõttu lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99 tagasi esimese väite teise etteheite.

11 Lisaks tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 100 meelde, et eksperdiarvamuses lähtuti kõnealuste kaevanduste väärtuse hindamisel nn tulul põhinevast lähenemisest, mille asjakohasust ei seadnud Ellinikos Chrysos kahtluse alla.

12 Mis puudutab Skouriesi kaevanduse väärtust, siis toonitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 103, et eksperdiarvamuse kohaselt oli teostatavuse uuring läbi viidud nii, et vastav väärtus määrati kindlaks tulul põhineva lähenemise alusel, võttes arvesse arendus-, ehitus- ja tegutsemiskulusid ning kaevandamisloa saamise halduskulusid.

13 Mis puudutab kõnealuste kaevanduste maa väärtust, siis tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 126 ja 127 meelde, et komisjon leidis, et maa on Ellinikos Chrysosele üle antud vara, mille olemuslikku väärtust hinnati eksperdiarvamuses lähtuvalt apellandi edastatud teabest. Üldkohus nõustus selle väärtusega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 132 ning jättis hagiavalduse täies ulatuses rahuldamata.

Poolte nõuded

14 Ellinikos Chrysos palub Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja saata asi uueks arutamiseks tagasi Üldkohtule, ja

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

15 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, ja

— mõista kohtukulud välja Ellinikos Chrysoselt.

Apellatsioonkaebus

Sissejuhatavad kaalutlused

16 Apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitab apellant kolm väidet, mille kohaselt puuduvad vaidlustatud kohtuotsuses vastavalt põhjendused võõrandatud kaevanduste väärtuse hindamise kohta ja võõrandatud maa väärtuse hindamise kohta ning valesti on hinnatud eelist, mis saadakse võõrandamistehingu maksust vabastamisel.

17 Kõnealuse kolme väitega vaidlustab apellant sisuliselt Üldkohtu hinnangu selle eelise summale, mille ta sai Kassándra kaevanduste ja maa võõrandamise tehingust.

18 Siinkohal tuleneb esiteks väljakujunenud kohtupraktikast, et ELTL artikli 107 tähenduses riigiabi suuruse hindamisel peab komisjon andma keerulisi majanduslikke hinnanguid (vt selle kohta kohtuotsus, 2.9.2010, komisjon *vs.* Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, punkt 68).

19 Neil asjaoludel teostab Üldkohus sellise tehingu üle tingimata piiratud kontrolli. See piirdub menetlusnormide järgimise, põhjendamiskohustuse täitmise, asjaolude sisulise paikapidavuse ja selle kontrollimisega, et ei oleks tehtud ilmselget hindamisviga ega oleks tegemist võimu kuritarvitamisega (vt selle kohta kohtuotsus, 12.10.2016, Land Hessen *vs.* Pollmeier Massivholz, C-242/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:765, punkt 28).

20 Iseäranis ei saa liidu kohus kõnealuste hinnangute kontrollimisel asendada komisjoni majanduslikku hinnangut enda omaga (kohtuotsus, 24.10.2013, Land Burgenland jt *vs.* komisjon, C-214/12 P, C-215/12 P ja C-223/12 P, EU:C:2013:682, punkt 78).

21 Teiseks tuleb meelde tuletada, et ELTL artikli 256 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu kohaselt saab edasi kaevata ainult õigusküsimustes. Seega on ainult Üldkohus pädev tuvastama ja hindama asjakohaseid fakte ning hindama tõendeid. Välja arvatud juhul, kui fakte ja tõendeid on moonutatud, ei ole seega nende hindamine iseenesest õigusküsimus, mida Euroopa Kohus saaks apellatsioonimenetluses kontrollida (kohtuotsus, 26.1.2017, Masco jt *vs.* komisjon, C-614/13 P, EU:C:2017:63, punkt 35).

22 Järelikult saab käesolev apellatsioonkaebus olla edukas üksnes tingimusel, kui Ellinikos Chrysos tõendab, et Üldkohus rikkus õigusnormi või moonutas asjaolusid või tõendeid, kui ta kontrollis komisjoni poolt vaidlusaluse abi summale antud hinnangut piiratult.

Esimene väide

Poolte argumendid

23 Esimeses väites leiab apellant esiteks, et Üldkohus tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 103 ekslikult, et Stratoni kaevandus oli selle müümise ajal tegevusvalmis. Nimelt selgub vaidlusalusest otsusest, et tegevus oli peatatud kõigis Kassándra kaevandustes. Skouriesi kaevanduse suhtes ei saanud Üldkohus kinnitada, et sellel on positiivne väärtus, ning paralleelselt tuvastada, et nimetatud kaevandus on vaid maardla, millele ei ole taristut ega kaevandamisluba.

24 Teiseks jättis Üldkohus apellandi arvates vastamata argumendile, milles viimane ei nõustunud eksperdiarvamuse andmise konteksti tõttu sellega, et eksperdiarvamust kasutataks võõrandatud kaevanduste väärtuse hindamiseks. Lisaks võttis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 96 ja 97 arvesse eksperdiarvamuses sisalduvat ekslikku teavet Stratoni ja Olympiase kaevanduse tegevuse tegeliku jätkumise kohta. Sellest järeldub apellandi arvates, et eelist, mille Ellinikos Chrysos sai Kassándra kaevanduste ostmisest, on hinnatud valesti.

25 Kolmandaks ei võtnud Üldkohus, kui ta nõustus eelisele antud hinnanguga, arvesse teatavaid taristuga seotud kulusid, mis tuli Skouriesi kaevanduse tegevusvalmis seadmiseks teha.

26 Komisjoni hinnangul on esimene väide põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

27 Esimese väite esimese osaga seoses tuleb toonitada, et Ellinikos Chrysos ei vaidle vastu „tootmisele lähedal“ oleva kaevanduse määratlusele – nagu seda kasutas komisjon ja nagu selle Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 96 välja tõi –, mille kohaselt on kaevandus „tootmisele lähedal“ olevas

olukorras, kui kaevandus on olnud tegevusvalmis või kui selle suhtes on läbi viidud teostatavuse uuring. Kuna Stratoni ja Olympiase kaevandused olid olnud tegevusvalmis, kuid nende tegevus oli peatatud muudel kaalutlustel kui majanduslikud põhjused ning Skouriesi kaevanduse suhtes oli läbi viidud teostatavuse uuring, siis ei saa Üldkohtule ette heita õigusnormi rikkumist seoses sellega, et viimane kinnitas, et kõnealuste kaevanduste võõrandamisega apellandile antud eelise hindamine puudutas „tootmisele lähedal“ olevas olukorras kaevandusi.

28 Kuna Ellinikos Chrysos kritiseerib Üldkohut seetõttu, et viimane leidis, et Stratoni kaevandus oli võõrandamise hetkel tegutsev, tõlgendab Ellinikos Chrysos vaidlustatud kohtuotsust selles osas valesti. Üldkohus tuvastas oma pädevuse piires, et kõnealuse kaevanduse väärtusele antud hinnang põhines asjaolul, et kaevandus oli tegevusvalmis ning selle tegevus peatati põhjustel, mis ei mõjuta kaevanduse olemuslikku majanduslikku väärtust.

29 Samuti jääb edutuks apellandi argument, et Skouriesi kaevandusel puudus taristu ja kaevandusluba. Niisugune olukord ei keela aga lugeda kaevanduse väärtus positiivseks, arvestades mitte üksnes määratlust, mille andis komisjon „tootmisele lähedal“ olevas olukorras kaevandusele, vaid ka kasutatud hindamismeetodit, nagu seda kirjeldatakse vaidlustatud kohtuotsuse punktis 100 ning mida ei ole Ellinikos Chrysos vaidlustanud.

30 Mis puudutab esimese väite teist osa, siis heidab apellant Üldkohtule esiteks ette, et Üldkohus ei vastanud sõnaselgelt argumendile, millega seati kahtluse alla see, kas eksperdiarvamus on kõnealuste kaevanduste väärtuse hindamisel tarvilik, arvestades arvamuse eesmärki.

31 Siinkohal tuleb esiteks meelde tuletada, et apellatsioonimenetluses on Euroopa Kohtu ülesanne kontrollida eelkõige asjaolu, kas Üldkohus on õiguslikult piisavalt vastanud kõigile hageja esitatud argumentidele, ning teiseks, et väide, mille kohaselt ei ole Üldkohus vastanud esimeses kohtuastmes toodud argumentidele, tähendab sisuliselt viidet, et rikutud on põhjendamiskohustust, mis tuleneb Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 36, mida sama põhikirja artikli 53 esimese lõigu alusel kohaldatakse Üldkohtu menetluses, ning Üldkohtu kodukorra artiklist 117 (kohtumäärus, 13.12.2012, Alliance One International *vs.* komisjon, C-593/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:804, punkt 27).

32 Lisaks ei tulene põhjendamiskohustusest Üldkohtule kohustust esitada ammendav ja üksikasjalik ülevaade menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest, ja seega võib Üldkohtu põhjendus olla tuletatav, tingimusel et see võimaldab huvitatud isikutel teada saada, miks Üldkohus nende argumendid tagasi lükkas, ja anda Euroopa Kohtu käsutusse tema kontrolli teostamiseks piisavalt teavet (kohtumäärus, 13.12.2012, Alliance One International *vs.* komisjon, C-593/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:804, punkt 28).

33 Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 65 selgub, et oma väidet, mille kohaselt ei ole eksperdiarvamus Kassándra kaevanduste väärtuse hindamiseks sobiv alus, põhjendas Ellinikos Chrysos nelja argumendiga. Isegi kui Üldkohus andis vastuse argumentidele eksperdiarvamuse koostamise kuupäeva kohta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 93–95, tegevusvalmis kaevanduse mõiste määratlemise kohta kohtuotsuse punktides 96–98 ning hindamismeetodi kohta kohtuotsuse punktides 100–104, ei vastanud Üldkohus argumendile, mis puudutab arvamuse koostamise eesmärki ning millest ilmneb, et arvamus ei olnud vaidlusaluse hinnangu andmiseks sobilik.

34 Kuna neil asjaoludel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99, et apellandi argumendid komisjoni poolt eksperdiarvamuse kasutamise kohta tuleb tagasi lükata, ilma et Üldkohus oleks vastanud argumendile, mis puudutab arvamuse koostamise eesmärki, siis rikkus Üldkohus tal lasuvat põhjendamiskohustust.

35 Teiseks, isegi kui eeldada, et sellega, kui apellant heidab Üldkohtule ette eksperdiarvamusest nende elementide arvesse võtmist, mis puudutavad sündmusi tulevikus, ei palu apellant Euroopa Kohtul uuesti hinnata käesoleva juhtumi asjaolusid, siis jätab apellant esitamata igasugused selgitused, mil

määral muudab niisugune asjaolu kõlbmatuks komisjoni hinnangu apellandile antud eelise kohta. Kui need sündmused oleksid tõepoolest – ja neist mõni isegi eksperdiarvamuses märgitud kuupäevast varem – aset leidnud, ei nähtu, mis põhjusel saab selline asjaolu muuta eksperdiarvamuse kasutuks antud eelise hindamisel.

36 Mis puudutab esimese väite kolmandat osa, siis märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 103, et eksperdiarvamuses võeti arvesse Skouriesi kaevanduse tootmise käivitamiseks vajalikke erinevaid kulusid. Järelikult on kolmandas väiteosas, milles apellant leiab, et Skouriesi kaevanduse väärtuse hindamisel ei kajastu sellised kulud, vaidlustatud kohtuotsust valesti tõlgendatud.

37 Igal juhul ilmneb kulude summa kui sellises osas käesoleva kohtuotsuse punktist 21, et Ellinikos Chrysos ei saa apellatsioonimenetluses paluda Euroopa Kohtul uuesti hinnata asjaolusid üldiselt ning konkreetselt kõnealuste kaevanduste väärtust kui sellist.

38 Järelikult tuleb esimese väite teise osaga nõustuda niivõrd, kuivõrd apellant kritiseerib Üldkohut, et viimane ei analüüsinud argumenti, mis puudutab eksperdiarvamuse koostamise eesmärki. Ülejäänud osas tuleb väide tagasi lükata.

Teine väide

Poolte argumendid

39 Teises väites leiab apellant, et esiteks on Üldkohtu põhjendused ebapiisavad ja vastuolulised, selleks et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 132 tagasi lükata tema argumendid Kassándra kaevandustega seotud maa väärtuse hindamise kohta. Kui Üldkohus kinnitas, et kõnealuse maaga seotud kaevandused vara võõrandamise ajal ei tegutsenud, oli selle maa väärtus tema hinnangul madalam vaidlustatud kohtuotsuses toodust.

40 Teiseks nõustus Üldkohus maa väärtuse hindamise meetodiga, mis põhines TVX Hellase poolt 1995. aastal tasutud hinnal. Sel ajal kaevandused aga tegutsesid ning maa väärtus oli kindlasti suurem kui 2003. aastal.

41 Esiteks leiab komisjon, et teine väide tervikuna on vastuvõetamatu. Teise võimalusena on ta seisukohal, et apellandi argumendid on ilmselgelt põhjendamatud.

Euroopa Kohtu hinnang

42 Mis puudutab teise väite esimest osa, siis nõustus Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 komisjoni lähenemisega, milles on arvesse võetud Kassándra kaevandustega seotud maa olemuslikku väärtust. Siinkohal ei selgita apellant, kuidas on sellise lähenemise puhul tehtud ilmne hindamisviga põhjusel, et väidetavalt ei võetud arvesse asjaolu, et kõnealused kaevandused ei tegutsenud ning kõnealusel maal ei saanud lisaks märgitule olla muud sihtotstarvet. Isegi kui eeldada, et selline faktiline olukord mõjutab kõnealuse maa olemuslikku väärtust, toonitas Üldkohus kohtuotsuse punktis 126, et komisjon on maa olukorda ja eripära oma hinnangus arvesse võtnud. Seega ei saa Üldkohtule süüks panna tal lasuva põhjendamiskohustuse mis tahes rikkumist.

43 Mis puudutab teise väite teist osa, siis tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 127 – millele apellant vastu ei vaielnud –, et pärast kontrollimist komisjoni arvesse võetud maa väärtus vastas Ellinikos Chrysose teatatud väärtusele.

44 Nagu on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 42, on komisjon lisaks püüdnud kindlaks määrata maa olemuslikku väärtust. Arvestades, et komisjon võttis võõrandatud vara koguväärtuse hindamisel arvesse kõiki kulusid, mis on vajalikud Kassándra kaevanduste kasutamiseks, ning maa eripära, ei saa seega asjaolu, et kaevandusi nende võõrandamise ajal ei kasutatud, iseenesest mõjutada maa olemuslikku väärtust.

45 Kuna Ellinikos Chrysos vaidlustas vaidlusaluste kaevandustega seotud maa väärtusele antud hinnangu, nagu see on toodud vaidlustatud kohtuotsuses, palub ta igal juhul tegelikult Euroopa Kohtul uuesti hinnata käesoleva juhtumi asjaolusid, mida ta ei saa nõuda apellatsioonimenetluses, nagu on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 21. Asjakohane on meenutada, et edasi kaevata saab ainult õigusküsimustes ning et Üldkohtul on ainupädevus hinnata asjas olulisi faktilisi asjaolusid ning hinnata tõendeid.

46 Kuna Ellinikos Chrysos ei väida aga, et moonutatud oleks neid asjaolusid ja tõendeid, jäävad tema teise väite põhjendamiseks esitatud argumendid edutuks.

47 Seetõttu tuleb väide tagasi lükata.

Kolmas väide

Poolte argumendid

48 Kolmandas väites kinnitab apellant, et kuna komisjon ei hinnanud maa väärtust nõuetekohaselt, on talle maksuvabastusega antud eelise summa kindlasti vale, kuna nende maksude summa on otseselt seotud maa väärtusega.

49 Komisjon palub väite põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

50 Kolmas väide põhineb eeldusel, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta analüüsis komisjoni hinnangut Kassándra kaevandustega seotud maa väärtuse kohta. Nagu selgub aga käesoleva kohtuotsuse punktist 46, ei ole Ellinikos Chrysos suutnud seda kuidagi tõendada. Seega tuleb kolmas väide tagasi lükata.

51 Eelpool toodud kaalutlustest järeldub, et vaidlustatud kohtuotsus tuleb tühistada osas, kus Üldkohus jättis selles kohtuotsuses vastamata apellandi argumendile eesmärgi kohta, millel eksperdiarvamus koostati. Ülejäänud osas tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata.

Hagimenetlus Üldkohtus

52 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab.

53 Kuna selline olukord on käesolevas asjas, siis tuleb analüüsida argumenti, mille Ellinikos Chrysos esitas hagiavalduses esimeses kohtuastmes ja mis puudutab eesmärki, millel eksperdiarvamusi koostati.

54 Siinkohal väidab apellant, et eesmärk, millel eksperdiarvamus koostati, muutis arvamuse sobimatuks Kassándra kaevanduste väärtuse hindamisel. Nimelt kuna arvamus telliti selleks, et nõustada European Goldfieldsi juhatust Ellinikos Chrysose kapitalis täiendava osaluse võimalikul omandamisel, puudutab arvamus selle äriühingu väärtust pikas perspektiivis.

55 Kuna apellant ei sea siiski kahtluse alla eksperdiarvamuse usaldusväärsust ega objektiivsust, ei saa pelk viide arvamuse koostamise kontekstile võtta arvamuselt Kassándra kaevanduste hindamisel kogu usutavust.

56 Kuna Ellinikos Chrysos ei ole esitanud vastupidiseid andmeid, ei ilmne, et eksperdiarvamuse koostamise eesmärk on – ilma arvamuse usaldusväärsust ja objektiivsust vaidlustamata – kuidagi mõjutada hinnatava vara väärtust.

57 Kuna käesoleval juhul ei ole see nii, siis tuleb Ellinikos Chrysose poolt Üldkohtus esitatud argument ning tühistamishagi tervikuna tagasi lükata.

Kohtukulud

58 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

59 Kuna komisjon on nõudnud kohtukulude väljamõistmist Ellinikos Chrysoselt ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb Ellinikos Chrysose kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kümnes koda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 9. detsembri 2015. aasta otsus kohtuasjas Kreeka ja Ellinikos Chrysos *vs*. komisjon (T-233/11 ja T-262/11, EU:T:2015:948) osas, milles Üldkohus jättis nimetatud kohtuotsusega vastamata Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou argumendile, mis puudutab eesmärki, millel koostati eksperdiarvamus Kassándra kaevanduste (Kreeka) 2004. aastal toimunud hindamise kohta.**

2. **Ülejäänud osas jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**

3. **Jätta rahuldamata Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou nõue tühistada komisjoni 23. veebruari 2011. aasta otsus 2011/452/EL riigiabi C 48/08 (ex NN 61/08) kohta, mida Kreeka andis ettevõtjale Ellinikos Chrysos AE.**

4. **Mõista kohtukulud välja Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysoult.**

Allkirjad